

การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการโดยใช้
แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

THE DEVELOPMENT OF AN ENRICHMENT CURRICULUM ON IMAGINATIVE STORY
WRITING ABILITY USING PLOT DIAGRAM AND FEEDBACK FOR
GRADE 3 STUDENTS

¹นิฤมล โนวิชัย, และ ²ปริญญภาส สีทอง

¹Niruemol Nowichai and ²Parinyapast Seethong

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

¹Lampang Rajabhat University, Thailand.

Received:2023-02-06

¹Corresponding Author's Email: nowichainiruemol@gmail.com

Revised:2023-02-28

Accepted:2023-04-29

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการโดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 2) ศึกษาผลการใช้หลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการโดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น แบบแผนที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อน-หลัง การทดลอง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนอนุบาลเกาะคา (น้ำตาลอนุเคราะห์) อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จำนวน 31 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร แบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test dependent)

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการโดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) เนื้อหาของหลักสูตร 5) การจัดการเรียนการสอน 6) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ 7) การวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของ

หลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก คู่มือการใช้หลักสูตรในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการพัฒนาหลักสูตรมีค่าดัชนีประสิทธิผลอยู่ที่ 0.7875

2. นักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการโดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับ มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร; การเขียนเรื่องตามจินตนาการ; แผนภาพโครงเรื่อง; การให้ข้อมูลย้อนกลับ

Abstract

The research's primary goals were to 1) build an indicator of curriculum development's promotion of creative writing ability and determine its effectiveness using plot diagrams and providing comments to Prathom Suksa 3 students, 2) To conduct a preliminary experimental study on the effects of employing plot diagrams with feedback for Prathomsuksa 3 students to encourage the writing of imaginative stories as part of the curriculum. This investigation followed a one-group pre-posttest design. In the second semester of the academic year 2022 at Anuban Ko Kha School (Numtan-Anukroh), Ko Kha District, the sample group experiment was conducted with Prathomsuksa 3/1 students. 31 individuals from the Lampang Province's Office of Lampang Primary Educational Service Area 2 were chosen by group random sampling. The curriculum, curriculum handbook, and test of creative writing skills served as the research tools. The statistics employed for data analysis were mean, percentage, standard deviation, and t-test dependent.

The findings indicated that: 1. The curriculum promoting students in Grade 3's ability to write imaginative stories by using plot diagrams with feedback has 7 components, including: 1) the curriculum's background and significance; 2) its guiding principles; 3) its objectives; 4) its content; 5) its instructional management; 6) its media/learning resources; and 7) its measurement and assessment. The average degree of appropriateness of the curriculum as a whole was at a high level, according to the results of the evaluation. The total curriculum manual was suitable for a high level, and an efficacy index of 0.7875 was found in the examination of the effectiveness of curriculum creation. 2. The mean scores for the students who studied using the curriculum that encouraged the use of plot diagrams and feedback in writing imaginative stories were statistically significantly higher after learning than before at level 0.05.

Keywords: Curriculum development; Imaginative story writing; Plot diagram; Feedback

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (Ministry of Education, 2008)

การเขียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร และจำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกระดับชั้น โดยเฉพาะผู้เรียนระดับประถมศึกษาควรได้รับการส่งเสริม และฝึกฝนตั้งแต่จากการประสมคำ สะกดคำ แต่งประโยค ข้อความ ย่อหน้า จนไปสู่การเขียนเรื่องราว ซึ่งการเขียนในระดับเริ่มต้นจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถเขียนบันทึกความรู้ อธิบายเรื่องราว สรุปความรู้จากการเล่าเรื่อง ทำแบบฝึกหัด และทำข้อสอบ โดยคำนึงถึงองค์ประกอบของการเขียนทุกประเด็น หากผู้เขียนขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งไปเสียแล้ว ก็จะทำให้งานเขียนที่ผลิตขึ้นขาดคุณภาพ คุณภาพของงานเขียนจึงสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างสรรค์งานเขียน (Wongchai, 2021) ที่กล่าวว่าการเขียนเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญต่อบุคคล และสังคมมาก เพราะเป็นเครื่องมือสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และประสบการณ์ เป็นการเก็บบันทึกรวบรวมข้อมูลที่น่าสนใจ และเป็นประโยชน์ เป็นการระบายอารมณ์อย่างหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องที่ทำให้ผู้เขียนเกิดความรู้สึกประทับใจในประสบการณ์ที่ผ่านมา เป็นเครื่องมือถ่ายทอดมรดก ทางวัฒนธรรม เช่นถ่ายทอดจากสมัยหนึ่งไปสู่อีกสมัยหนึ่ง เป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญาของบุคคล เนื่องจากการเรียนรู้เกือบทุกอย่างต้องอาศัยการเขียน เป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกสิ่งที่ได้ฟัง หรือได้อ่าน เป็นการสนองความต้องการของมนุษย์ตามความประสงค์ที่มนุษย์แต่ละคนปรารถนา เช่น เพื่อต้องการทำให้รู้เรื่องราว ทำให้รัก ทำให้โกรธ สร้างหรือทำลายความสามัคคีของคนในชาติ เป็นการแสดงออก ซึ่งภูมิปัญญาของผู้เขียน ทำให้รู้ถึงความสามารถของผู้เขียนได้จากวรรณกรรม หรืองานเขียนอื่น ๆ รวมถึงการเขียนยังมีความสำคัญในด้านการประกอบอาชีพอย่างหนึ่ง และได้รับการยกย่องว่ามีเกียรติ รวมทั้งยังเพิ่มฐานะทางเศรษฐกิจให้สูงขึ้นได้ เป็นการพัฒนาความสามารถ และบุคลิกส่วนบุคคลให้มีความเชื่อมั่นในตนเองในการแสดงความรู้สึก และแนวความคิด เป็นการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเอง และสังคม

ปัจจุบันความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อผู้เรียนระดับประถมศึกษา และควรได้รับการส่งเสริม ฝึกฝน เพื่อการศึกษาหาความรู้และพัฒนาการเขียนของตนเอง ผ่านจินตนาการ ประสบการณ์ของตนเอง ด้วยการเล่าเรื่องด้วยภาษา และสำนวนที่แปลกใหม่ ไม่ซ้ำแบบใคร อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดอย่างสร้างสรรค์ในการดำรงอยู่ในยุคเทคโนโลยีนี้ด้วย สอดคล้องกับ

Ministry of Education (2009) ได้กล่าวว่า การเขียนตามจินตนาการเป็นการเขียนที่ต้องใช้ประสบการณ์เดิมของผู้เขียนนำมารวม และผสมกลมกลืนกับความคิดใหม่ และความคิดใหม่นี้ควรเป็นความคิดเชิงบวก และสร้างสรรค์หรือเป็นการเพื่อฝันในสิ่งที่เป็นไปได้ หากสิ่งไหนไม่เกิดประโยชน์ก็ไม่ควรนำมาเขียน ซึ่งการเขียนสร้างสรรค์เป็นการเขียนในลักษณะความคิดริเริ่ม โดยผู้เขียนใช้จินตนาการ และประสบการณ์ของตนในการเขียน การฝึกฝนการเขียนจะต้องอาศัยประสบการณ์ และใช้ทักษะการใช้ภาษารวมทั้งความสามารถในการสร้างสรรค์สถานการณ์ หรือสามารถเขียนสร้างสรรค์เชิงจินตนาการได้อย่างดี

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน สภาพปัญหา ความต้องการ และความสนใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลเกาะคา (น้ำตาดอนุเคราะห์) อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ที่ได้จากการสอบถามนักเรียนด้วยแบบสอบถามเรื่องการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย พบว่า นักเรียนมีปัญหาเรื่องการเขียน ซึ่งปัญหาที่พบมากที่สุดคือเรื่องการเขียนเรื่องตามจินตนาการ เพราะการเขียนเรื่องตามจินตนาการเป็นพื้นฐานความสามารถหนึ่งที่ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารในการดำเนินชีวิตและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนในการแก้ปัญหา การเขียนเรื่องตามจินตนาการ เพื่อนำความรู้และความสามารถไปใช้ในการทดสอบและพัฒนาการเขียนของตนเอง เพราะความสามารถ การเขียนเรื่องตามจินตนาการนี้ เป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ และต้องได้รับฝึกฝนเป็นอย่างดีเสมอ จึงทำให้เป็นเรื่องที่มีความน่าสนใจ อยู่ในความตระหนักของนักเรียนว่ามีความจำเป็นและต้องการพัฒนาให้ดีขึ้น

สำหรับแนวทางในการจัดประสบการณ์แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุจุดมุ่งหมาย คือ การจัดทำหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ ผู้ทำหลักสูตรจะต้องยึดแนวความคิดของนักการศึกษา และนักพัฒนาหลักสูตร เพราะการพัฒนาหลักสูตรเป็นการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนหรือชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สำหรับการพัฒนาหลักสูตรควรให้ความสำคัญกับบริบทต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรของทาบา ประกอบด้วยขั้นตอน 1) การวินิจฉัยความต้องการ 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การเลือกเนื้อหา 4) การจัดองค์ประกอบของเนื้อหา 5) การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 6) การจัดองค์ประกอบของประสบการณ์การเรียนรู้ 7) การวินิจฉัยสิ่งที่ประเมิน การเลือกวิธีการ และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน (Taba, 1962) ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ดี ที่ให้ความสำคัญกับการวินิจฉัยความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เพื่อจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่สนใจและมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สอดคล้องกับ Clark (1997) ที่กล่าวว่า การเพิ่มเนื้อหาของการเรียนรู้ที่ไม่มีในหลักสูตรปกติอาจเป็นเนื้อหาที่ยากขึ้น มีความลึกและความกว้างมากขึ้น หรือมีการขยายกลยุทธ์ในการสอนให้แตกต่างไปจากเดิม หลักสูตรจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น หากเป็นการขยายหลักสูตรเดิม และผู้สอนทราบความต้องการของผู้เรียนหรือทราบวัตถุประสงค์ว่าต้องการจะให้เกิดสิ่งใดขึ้นกับผู้เรียน โดยหลักสูตรเสริมส่วนใหญ่มักใช้สำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา นั่นหมายความว่าหากผู้สอนจัดเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้ของหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน โดยมีการจัดการเรียนรู้ตามที่ผู้เรียนสนใจแล้ว ลักษณะของ

หลักสูตรนี้จะเป็นหลักสูตรเสริมที่ดี ที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการความสามารถนั้น ๆ ตามความต้องการ และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

นอกจากมีหลักสูตรที่ดี วิธีการสอนก็มีส่วนสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรที่จะให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการได้ดีขึ้น ได้แก่ แผนภาพโครงเรื่องเป็นเทคนิคหนึ่งที่จะสามารถช่วยส่งเสริมความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของผู้เรียนให้มีความสามารถเขียนลำดับเหตุการณ์ที่มีความสอดคล้องกันของเรื่อง และมีเนื้อเรื่องตรงตามชื่อเรื่องแล้วการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เป็นการจัดระเบียบความคิดให้เป็นระบบในการเขียน โดยเป็นไปภายในกรอบ หรือทิศทางที่กำหนดไว้ ตามหัวข้อเรื่อง ขั้นตอนของการเขียนโครงเรื่อง เพื่อให้เกิดแผนผัง ทิศทาง สัดส่วน และน้ำหนักที่เหมาะสมเป็นไปตามลำดับ ไม่สับสนวุ่นวาย ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าการวางโครงเรื่องเพื่อลำดับการเขียนนั้นจะส่งผลให้การนำเนื้อหามาเรียบเรียงเป็นระเบียบ มีความต่อเนื่องของเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตรงกัน ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเขียนแผนภาพโครงเรื่องนั้นเป็นส่วนสำคัญที่จะนำไปสู่การเขียนได้อย่างครอบคลุม สามารถจัดระเบียบเนื้อหาของการเขียนได้อย่างครบถ้วนมีความต่อเนื่องไปในทิศทางเดียวกัน เนื้อหาสัมพันธ์กัน (Khattiya, 2009) นอกจากนี้ Charenwongsak (2008) ได้กล่าวว่า การวางโครงเรื่องเป็นเสมือนหัวใจที่ขาดไม่ได้ของการผลิตงานเขียน โครงเรื่องช่วยจัดระเบียบความคิดในการเขียนให้ดำเนินไปในทิศทางที่กำหนดไว้ ทำให้การเรียบเรียงเรื่องราวดำเนินไปตามลำดับ มีระบบ ระเบียบ ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของเรื่อง ทำให้ข้อเขียนมีสัดส่วน และน้ำหนักเหมาะสม ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย ลำดับใจความได้ถูกต้อง ในทางตรงกันข้าม หากไม่มีการกำหนดโครงเรื่องขึ้นก่อน ข้อเขียนอาจออกมาแบบสับสน วุ่นวาย ไม่เป็นระเบียบ อาจทำให้เกิดการเขียนนอกเรื่อง หรือเขียนสั้นยาวในแต่ละตอนไม่สมดุลกันหรืออาจเขียนไม่ครบประเด็นที่ครอบคลุมจุดมุ่งหมาย จนทำให้ผู้อ่านอ่านไม่รู้เรื่อง

นอกจากนี้ การให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเขียนเรื่องตามจินตนาการได้ดีขึ้น จากคำกล่าวที่ว่า การให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพงานเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ “หากผู้สอนได้สะท้อนผลกลับหลังจากเขียนแต่ละครั้งจะช่วยให้ผู้เรียน ทราบข้อบกพร่อง และนำมาปรับปรุงงานเขียนให้ดีขึ้น” Office of Academic and Educational Standards, Office of the Basic Education Commission Ministry of Education (2017) ได้กล่าวถึงลักษณะการให้ข้อมูลย้อนกลับ ที่ได้กล่าวว่า การให้ข้อมูลย้อนกลับไปยังนักเรียนเป็นสิ่งที่ครูต้องปฏิบัติเป็นประจำและต้องคำนึงถึงว่าการให้ข้อมูลย้อนกลับจะต้องไม่เป็นการสร้างแรงกดดันให้กับนักเรียน แต่ต้องเป็นการกระตุ้น สร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยอาจเป็นการให้รางวัล การกล่าวชมเชย หรือการประทับรูปภาพที่แสดงนัยในทางบวก เช่น ภาพใบหน้าที่มีรอยยิ้ม การติดสติ๊กเกอร์รูปที่สวยงามมากกว่าที่จะเป็นการให้คะแนนที่เป็นตัวเลข หรือการเขียนข้อความเพื่อให้พัฒนาหรือปรับปรุงเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้การให้ข้อมูลย้อนกลับที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ควรมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้นักเรียนได้ทราบเทคนิค/วิธีการในการปรับปรุงผลงาน และเพื่อสะท้อนให้เห็นแนวทางในการสร้างผลงานที่มีประสิทธิผลต่อไป

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการโดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อพัฒนา

ความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการของผู้เรียนให้ดีขึ้น และนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการโดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาด้านเนื้อหาเอกสารแนวคิดทฤษฎี (Documentary Study)

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเขียนเรื่องตามจินตนาการ แนวคิดเกี่ยวกับแผนภาพโครงเรื่อง แนวคิดเกี่ยวกับการให้ข้อมูลย้อนกลับ แนวคิดเกี่ยวกับค่าดัชนีประสิทธิผล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร การเขียนเรื่องตามจินตนาการ แผนภาพโครงเรื่อง และการให้ข้อมูลย้อนกลับทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาในภาคสนาม (Field Study)

ผู้วิจัยใช้รูปแบบการทดลองแบบแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อน-หลังการทดลอง One - Group Pretest-Posttest Design ซึ่งเป็นการทดลองเบื้องต้น (Pre-Experimental Designs)

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

ผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยทำการสุ่มจากโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 มา 1 โรงเรียน ได้โรงเรียนอนุบาลเกาะคา (น้ำตาลอนุเคราะห์) อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ซึ่งมี 2 ห้องเรียน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ห้องเรียน ได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตความยินยอมจากผู้ปกครอง รวมถึงโครงร่างงานวิจัยได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาเรียบร้อยแล้ว

ขั้นตอนที่ 4 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วยหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการโดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และคู่มือการใช้หลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการโดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ซึ่งเป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ 30 คะแนน โดยใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
ขั้นตอนที่ 5 การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ชี้แจงการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่อง ตามจินตนาการ โดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่องการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชนิดอัตนัย จำนวน 3 ข้อ 30 คะแนน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามคู่มือการใช้หลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้เวลารวม 4 สัปดาห์ ใช้สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวม 14 ชั่วโมง โดยใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนในชั่วโมง ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

4. หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สิ้นสุดลง ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่องการเขียนเรื่องตามจินตนาการด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชนิดอัตนัย จำนวน 3 ข้อ 30 คะแนน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

5. รวบรวมผลการทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำกระดาษคำตอบของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. รวบรวมคะแนน แล้วคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลการทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียนตามหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สถิติทดสอบทีแบบไม่อิสระ (t-test dependent samples)

ขั้นตอนที่ 7 สรุปผลการศึกษาวิจัย และการนำเสนอผลการศึกษาวิจัย (Presentation of the Research Results)

ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาวิจัยที่ครอบคลุมตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยอธิบายข้อเท็จจริงตามลำดับขั้นตอนอย่างชัดเจน โดยนำแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ผลและอภิปรายผล ซึ่งได้รับการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ และนำไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อความถูกต้องก่อนจัดทำเป็นรูปเล่มฉบับสมบูรณ์

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อสร้างและหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถ การเขียนเรื่องตามจินตนาการโดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรที่สร้างขึ้น คือ หลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่อง ตามจินตนาการโดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) เนื้อหาของหลักสูตร ประกอบด้วย 5 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากคำ หน่วยที่ 2 การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากประโยค หน่วยที่ 3 การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากตัวละคร หน่วยที่ 4 การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากสถานที่ และหน่วยที่ 5 การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากรูปภาพ 5) การจัดการเรียนการสอน 6) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ 7) การวัดและประเมินผล ในภาพรวมหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.49, S.D.= 0.47$) คู่มือ การใช้หลักสูตรในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48, S.D. = 0.47$) และค่าดัชนีประสิทธิผล ของการเรียนรู้ตามหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการโดยใช้แผนภาพโครงเรื่อง ร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.7875

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตาม จินตนาการ โดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยคะแนนความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตั้งแต่การตั้งชื่อเรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ การใช้ภาษา การสะกดคำ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและจำนวนบรรทัด ก่อนเรียนด้วยหลักสูตรฯ คิดเป็นร้อยละ 37.63 เมื่อนักเรียน เรียนตามหลักสูตรฯ แล้วพบว่าคะแนนความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 90.86

องค์ความรู้ใหม่

ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ จะได้สังเคราะห์ออกมาเป็นแผนภาพการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับ ดังนี้

<p>การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มี 6 ขั้นตอนดังนี้</p> <p>Department of Academic Affairs (2003)</p> <p>ขั้นที่ 1 กำหนดโครงเรื่อง</p> <p>ขั้นที่ 2 เขียนแผนภาพโครงเรื่อง</p> <p>ขั้นที่ 3 เขียนขยายใจความโครงเรื่อง</p> <p>ขั้นที่ 4 เขียนเรียบเรียงประโยคขยายเป็นย่อหน้า</p> <p>ขั้นที่ 5 นำแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงให้สอดคล้องกัน</p> <p>ขั้นที่ 6 ตั้งชื่อเรื่อง</p>	<p>ขั้นที่ 1 กำหนดโครงเรื่อง เป็นขั้นที่นักเรียนเริ่มต้นเขียนประเด็นสำคัญไว้เป็นหัวข้อหลัก และหัวข้อย่อยด้วยคำหรือกลุ่มคำสั้น ๆ เรียงลำดับเป็นข้อ ๆ จากคำ ประโยค ตัวละคร สถานที่ และรูปภาพ ที่กำหนดให้ โดยครูตรวจ เขียนชื่นชมและเขียนข้อเสนอแนะ ผลงานของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้กลับมาทบทวนแผนภาพโครงเรื่องอีกครั้ง โดยทบทวนทุกประเด็น หลังจากนั้นส่งคืนให้นักเรียนแก้ไข ปรับปรุงเรื่องที่บกพร่องให้ถูกต้อง</p> <p>ขั้นที่ 2 เขียนแผนภาพโครงเรื่อง เป็นขั้นที่นักเรียนนำประเด็นหัวข้อหลักและหัวข้อย่อยที่ได้จากคำ ประโยค ตัวละคร สถานที่และรูปภาพ ที่กำหนดให้ มาจัดหมวดหมู่ เพื่อแสดงองค์ประกอบของเรื่อง ได้แก่ ตัวละคร สถานที่ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ระยะเวลาของเหตุการณ์ ผลของเหตุการณ์ ข้อคิดหรือข้อสรุป โดยครูตรวจ เขียนชื่นชมและเขียนข้อเสนอแนะ ผลงานของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้กลับมาทบทวนแผนภาพโครงเรื่องอีกครั้ง โดยทบทวนทุกประเด็น หลังจากนั้นส่งคืนให้นักเรียนแก้ไข ปรับปรุงเรื่องที่บกพร่องให้ถูกต้อง</p>
<p>การให้ข้อมูลย้อนกลับ</p> <p>Sullivan, and Higgins, (1983)</p> <ol style="list-style-type: none"> เขียนติชม หรือกระตุ้นนักเรียน ทำเครื่องหมายถูกหรือผิด แล้วคืนให้นักเรียนอย่างรวดเร็ว ตรวจคืนให้นักเรียนแล้วทบทวนคำตอบอีกครั้งหนึ่ง สำหรับแบบฝึกหัดที่ง่าย ๆ หรือสั้น ๆ ควรทบทวนทุกข้อ แต่ถ้าเป็นแบบฝึกหัดที่ยาว ๆ ควรทบทวนเฉพาะส่วนที่สำคัญเท่านั้น ครูตรวจหรือบอกคำตอบที่ถูกต้องแล้วให้นักเรียนตรวจเอง พร้อมทั้งให้นักเรียนแก้ที่ผิดให้ถูกต้อง 	<p>ขั้นที่ 3 เขียนขยายใจความโครงเรื่อง เป็นขั้นที่นักเรียนเขียนขยายใจความตามประเด็นในแผนภาพโครงเรื่องตามองค์ประกอบของเรื่อง และนำมาเขียนเรียบเรียงตามลำดับของเหตุการณ์ ประกอบด้วย เหตุการณ์ที่ 1 เหตุการณ์ที่ 2 เหตุการณ์ที่ 3 ผลที่เกิดขึ้น และข้อคิดที่ได้จากเรื่อง โดยแต่ละเหตุการณ์จะต้องระบุได้ว่า มีตัวละครใดบ้าง ทำอะไร และในเหตุการณ์ที่ 1 ต้องบอกสถานที่ และเวลาที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ถัดไปได้จากคำ ประโยค ตัวละคร สถานที่ และรูปภาพที่กำหนดให้ โดยครูตรวจ เขียนชื่นชมและเขียนข้อเสนอแนะ ผลงานของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้กลับมาทบทวนแผนภาพโครงเรื่องอีกครั้ง โดยทบทวนทุกประเด็น หลังจากนั้นส่งคืนให้นักเรียนแก้ไข ปรับปรุงเรื่องที่บกพร่องให้ถูกต้อง</p> <p>ขั้นที่ 4 เขียนเรียบเรียงประโยคขยายเป็นย่อหน้า เป็นขั้นที่นักเรียนเรียบเรียงประโยคขยายตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแผนภาพโครงเรื่องเป็นย่อหน้า และใช้คำเชื่อมประโยคให้เหมาะสม ซึ่งแต่ละย่อหน้าจะต้องมีความสำคัญหลักเพียงใจความสำคัญเดียว โดยครูตรวจ เขียนชื่นชมและเขียนข้อเสนอแนะ ผลงานของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้กลับมาทบทวนแผนภาพโครงเรื่องอีกครั้ง โดยทบทวนทุกประเด็น หลังจากนั้นส่งคืนให้นักเรียนแก้ไข ปรับปรุงเรื่องที่บกพร่องให้ถูกต้อง</p>
<p>ความสามารถ</p> <p>การเขียนเรื่องตามจินตนาการ</p> 	<p>ขั้นที่ 5 เรียบเรียงแต่ละย่อหน้าให้สอดคล้องกัน เป็นขั้นที่นักเรียนนำย่อหน้าแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียง โดยจะต้องใช้คำเชื่อมให้เหมาะสม เพื่อเชื่อมย่อหน้าให้เกิดความต่อเนื่องสอดคล้องกันทั้งเรื่อง ตามแผนภาพโครงเรื่องที่กำหนด โดยครูตรวจ เขียนชื่นชมและเขียนข้อเสนอแนะ ผลงานของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้กลับมาทบทวนแผนภาพโครงเรื่องอีกครั้ง โดยทบทวนทุกประเด็น หลังจากนั้นส่งคืนให้นักเรียนแก้ไข ปรับปรุงเรื่องที่บกพร่องให้ถูกต้อง</p> <p>ขั้นที่ 6 ตั้งชื่อเรื่อง เป็นขั้นที่นักเรียนตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องที่กำหนด และตรวจทานความถูกต้องของการสะกดคำ การเว้นวรรคของเนื้อเรื่องทั้งเรื่อง โดยครูตรวจ เขียนชื่นชมและเขียนข้อเสนอแนะ ผลงานของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้กลับมาทบทวนแผนภาพโครงเรื่องอีกครั้ง โดยทบทวนทุกประเด็น หลังจากนั้นส่งคืนให้นักเรียนแก้ไข ปรับปรุงเรื่องที่บกพร่องให้ถูกต้อง</p>

จากแผนภาพแสดงให้เห็นว่าในการพัฒนาหลักสูตรที่ดีนั้นจะต้องศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และอยู่ในความสนใจของผู้เรียน โดยนำขั้นตอนการเขียนแผนภาพโครงเรื่องของกรมวิชาการ และการให้ข้อมูลย้อนกลับของซุลลิวน และอีกกัน เพื่อนำมาวิเคราะห์และจึงจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนตามขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรทั้ง 6 ขั้นตอน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการให้ดีขึ้นหลังจากเรียนด้วยหลักสูตรนี้

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า หลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการโดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) เนื้อหาของหลักสูตร ประกอบด้วย 5 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากคำ หน่วยที่ 2 การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากประโยค หน่วยที่ 3 การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากตัวละคร หน่วยที่ 4 การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากสถานที่ และหน่วยที่ 5 การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากรูปภาพ 5) การจัดการเรียนการสอน 6) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ 7) การวัดและประเมินผล ทั้งนี้เป็นเพราะผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ (Tyler, 1971) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรประกอบด้วย จุดมุ่งหมายทางการศึกษา ประสบการณ์ทางการศึกษา วิธีการจัดประสบการณ์ และวิธีการประเมิน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Uttranan (1989) กล่าวว่าส่วนประกอบของหลักสูตรจะต้องประกอบไปด้วย เหตุผลและความจำเป็นของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระ และประสบการณ์ การเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การเสนอแนะ เกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิชาการในชุมชนการประเมินผล และการเสนอแนะเกี่ยวกับการช่วยเหลือ และส่งเสริมผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Eamadul (2007) ที่กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นหัวใจของการศึกษาและมีความสำคัญต่อการพัฒนาคนในสังคมให้มีคุณลักษณะตามที่สังคมต้องการ หลักสูตรจึงเป็นเครื่องมือที่จะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยหลักสูตรมีความสำคัญในการส่งเสริมความเจริญของบุคคลสามารถปลูกฝังพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม วางรากฐานการคิดที่เป็นการสนับสนุนให้บุคคลค้นพบ ความสามารถ ความถนัด ความพอใจ ที่แท้จริงของตนเอง และพัฒนาได้เต็มศักยภาพ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาไม่ว่าจะเป็น ผู้สอน ผู้บริหารการศึกษาศึกษานิเทศก์ จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องของหลักสูตรให้ตรงกัน เพื่อจะได้นำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรของทาบ (Taba, 1962) ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ 1) การวินิจฉัยความต้องการ 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การเลือกเนื้อหา 4) การจัดองค์ประกอบของเนื้อหา 5) การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 6) การจัดองค์ประกอบของประสบการณ์การเรียนรู้ และ 7) การวินิจฉัยสิ่งที่ประเมิน การเลือกวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ซึ่งผู้วิจัยให้ความสำคัญกับขั้นตอนที่ 1 วินิจฉัยความต้องการ เป็นอันดับแรก เนื่องมาจากการพัฒนาหลักสูตรที่ดีนั้นจะต้องรู้ถึงบริบทต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน สภาพการจัดการเรียนการสอน ปัญหาในการจัด

จัดการเรียนการสอน ความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน และขั้นตอนที่ 4 การจัดองค์ประกอบของเนื้อหา ผู้วิจัยได้เลือกและกำหนดเนื้อหาที่เป็นความต้องการและความสนใจของนักเรียน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อหาและความเหมาะสมของวัย ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้จริงในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนและเป็นเรื่องใกล้ตัว ซึ่งสอดคล้องกับ Makeaw, and Seethong (2020) ที่ได้ทำงานวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้กำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ใกล้เคียงกัน ได้แก่ (1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร (2) หลักการของหลักสูตร (3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (4) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร (5) การจัดการเรียนการสอน (6) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ (7) การวัดและประเมินผล

ผลการหาคุณภาพของหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในภาพรวมหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรมาตามขั้นตอนต่าง ๆ จากนั้นสร้างหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตร รวมถึงนำปัญหาที่พบและเกิดขึ้นจริงกับผู้เรียนและได้ศึกษาบริบทการจัดการเรียนรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แล้วนำมาวิเคราะห์และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยได้นำหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบ จากนั้นดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตร จากนั้นผู้วิจัยได้นำผลการตรวจสอบคุณภาพมาดำเนินการปรับปรุง แก้ไข หลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตร ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้หลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรมีคุณภาพ ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Eamadul (2007) ซึ่งได้กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการที่ได้มาซึ่งข้อมูล เพื่อประกอบการพิจารณาคุณค่าของหลักสูตรว่า มีคุณภาพดีหรือไม่ เพียงใด มีจุดประสงค์เด่น จุดด้อยตรงไหน และเมื่อทราบข้อมูลแล้วจะได้มีการปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้นต่อไป การประเมินผลหลักสูตรต้องกระทำอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มจะทำหลักสูตร จนกระทั่งได้หลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งการประเมินหลักสูตรเป็นงานที่ต้องอาศัยผู้ที่มีรู้ในเรื่องหลักสูตรและการประเมินผลหลักสูตรอย่างแท้จริง จึงจะได้ผลที่สมบูรณ์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Keawreung, and Seethong (2022) ที่ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้การสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินหลักสูตรมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และคู่มือหลักสูตรมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

นักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7875 แสดงว่าหลักสูตรส่งผลให้นักเรียนสามารถเขียนเรื่องตามจินตนาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคิดเป็นร้อยละ 78.75 ทั้งนี้เนื่องมาจากที่ผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตร โดยเริ่มจากการศึกษา วิเคราะห์ หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหาคุณภาพของเครื่องมือ ก่อนจัดทำหลักสูตรและคู่มือ

การใช้หลักสูตร โดยผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ และนำมาปรับปรุง แก้ไข ให้มีความสมบูรณ์ ก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง เน้นให้นักเรียนสามารถเขียนเรื่องตามจินตนาการได้ จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับ ทั้ง 6 ขั้นตอน โดยเริ่มจากการฝึกเขียนเรื่องราวตามจินตนาการจากคำ ประโยค ข้อความ ย่อหน้า จนเป็นเรื่องราว และให้ข้อมูลย้อนกลับในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จึงส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ และฝึกทำกิจกรรมในเรื่องใกล้ตัวจากง่ายไปหายาก ได้ฝึกทำกิจกรรมซ้ำ ๆ อย่างสม่ำเสมอ และครูสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างครบถ้วนตามขั้นตอนของการเขียนแผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Thipyotha (2017) ที่ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ เท่ากับ 0.75

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยคะแนนความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับ มีความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการดีขึ้น ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากเนื้อหาและกิจกรรมของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน ที่มีความน่าสนใจ และเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน จึงทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจ และยังช่วยกระตุ้นความสนใจใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย เพราะการเรียนรู้ของนักเรียนจะสามารถเรียนรู้ได้ดี ก็เนื่องมาจากความพึงพอใจและความต้องการสนใจที่จะเรียนรู้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้จัดหน่วยการเรียนรู้ที่อยู่ในความต้องการและความสนใจของนักเรียน ให้ได้ลงมือปฏิบัติจริงจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของนักเรียนเอง รวมทั้งการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรในแต่ละขั้นตอนเน้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมจากง่ายไปยาก มีเนื้อหาที่แตกต่างกัน จึงทำให้ ไม่น่าเบื่อ เกิดความสนุกสนาน อีกทั้งนักเรียนยังได้ทำท่ายความสามารถของตนเองในแต่ละครั้งด้วย ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้ นอกจากนี้หลักสูตรยังส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดเพื่อฝึกฝนความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการไปพร้อมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งจากการที่นักเรียนได้ปรับปรุง แก้ไข งานเขียนเรื่องตามจินตนาการของตนเอง โดยการให้ข้อมูลย้อนกลับของครูผู้สอน ทำให้นักเรียนได้รู้ข้อบกพร่องในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของตนเอง และส่งผลต่อความภาคภูมิใจในตนเองที่สามารถเขียนเรื่องตามจินตนาการได้ดีขึ้น สอดคล้องกับ Sinphiban (2020) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการและทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุป

จากการศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการโดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งพบว่าผลการสร้างและหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการพัฒนาหลักสูตรมีความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่งผลให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามหลักสูตรที่มีประสิทธิผลและทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การจัดกิจกรรมตามขั้นตอนการใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับในขั้นตอนที่ 2 จะต้องใช้เวลาในการทำกิจกรรมมากกว่าขั้นตอนอื่น เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่นักเรียนจะต้องนำโครงเรื่องมาเรียบเรียงเป็นประโยค โดยต้องสอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาที่กำหนดไว้ในโครงเรื่อง ดังนั้นครูผู้สอนควรเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมในขั้นตอนนี้ ซึ่งเมื่อนักเรียนเขียนขั้นตอนดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จะสามารถนำเนื้อหารายละเอียดในขั้นตอนดังกล่าว ไปเขียนในขั้นตอนต่อไปได้ง่ายและทำให้นเนื้อหาไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นควรเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมตามความสามารถและศักยภาพของนักเรียน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า หลักสูตรนี้สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอื่น ๆ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำไปใช้ดำเนินการ ดังนั้น ควรปรับเนื้อหา ให้เหมาะสมกับวัยและเหมาะสมกับระดับชั้นนั้น ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเขียนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และควรให้ผู้เรียนได้ฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาทักษะด้านการเขียนและความคิดสร้างสรรค์

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1. ควรมีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรด้านความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยใช้แผนผังความคิดหรือใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI)

2.2. ควรมีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมความสามารถการเขียน เพื่อการสื่อสารด้านอื่น ๆ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับ เช่น การเขียนบรรยายการเขียนบันทึกประจำวัน

References

- Clark, B. (1997). *Growing Up Gifted* 5th ed. Upper Saddle River, New Jersey : Pretica-Hall.
- Charenwongsak, K. (2008). *Write with pen*. Bangkok : Seedsedmeedia.
- Department of Academic Affairs. (2003). *Learning management for Thai language learning subjects*. Bangkok : Teachers Council of Thailand Ladprao.
- Eamadul, S. (2007). *Educational management and curriculum development*. Lampang : Education, Lampang Rajabhat University.
- Keawreung, K., and Seethong, P. (2022). *Development of a curriculum to promote reading aloud English vocabulary using phonics teaching. For students in grade 5*. (Master's Thesis). Curriculum and Teaching Lampang Rajabhat University. Lampang.
- Khattiya, S. (2009). *The Science of Writing, Revised Edition*. Bangkok : Paperhouse.
- Makeaw, V., and Seethong, P. (2020). *Curriculum development to promote reading comprehension ability by using SQ Four R teaching technique together with plot diagram writing for 2nd grade students*. (Master's Thesis). Curriculum and Teaching Lampang Rajabhat University. Lampang.
- Ministry of Education, (2008). *Basic Education Core Curriculum, 2008*. Bangkok : teachers council Ladprao.
- _____, (2009). *Handbook of Creativity and Thai Writing: Essays, Conclusions and Conclusions Level 2 - Level 4*. Bangkok : Ladprao.
- Office of Academic and Educational Standards, Office of the Basic Education Commission Ministry of Education. (2017). *Assessment for learning Asking questions and giving feedback to promote learning*. Bangkok : Printing House of the Agricultural Cooperatives Association of Thailand.
- Sinhiban, V. (2020). *Development the ability to write stories based on imagination and skills Collaboration of grade 4 students who manage learning using the CIRC technique together with mind diagrams*. (Master's Thesis). Department of teaching Thai language, Silpakorn University. Nakhon Pathom.
- Sullivan, H., and Higgins, N. (1983). *Teaching for Commencement*. New York: Teacher College Columbia University.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brace & World, INC.

- Thipyotha, P. (2017). The development of creative writing learning activities using mind map Thai language learning group Grade 6. *Education, Maha Sarakham University*. 17, 1(32), 149-155.
- Tyler, R.W. (1971). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: University of Chicago Press.
- Uttranan, S. (1989). *Fundamentals and principles of curriculum development*. Bangkok: Wongdeun.
- Wongchai, S. (2021). Improving writing quality by providing feedback: a case study, quiz national subjective. *Graduate Studies Journal*. 18(80), 1-14.